

PROGRAM WALKI ZE SMOGIEM (PWS) W GMINIE SKAWINA

Skawiński Alarm Smogowy

**Konsultacje:
Wydział Rozwoju i Strategii
Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie**

SKAWINA, MAJ 2017

SPIS TREŚCI

1. Dlaczego wprowadzamy <i>Program walki ze smogiem (PWS)</i> w gminie Skawina?...	3
2. Cel programu.....	6
3. Założenia programu	7
4. Rodzaje podejmowanych działań, horyzont czasowy, osoby odpowiedzialne, źródła finansowania oraz sposoby oceny postępów realizacji.....	8
4.1. Działania informacyjne	9
4.2. Działania edukacyjne.....	14
4.3. Kontrola i kary za zanieczyszczanie powietrza	15
4.4. Działania profilaktyczne i prewencyjne	16

1. Dlaczego wprowadzamy *Program walki ze smogiem (PWS)* w gminie Skawina?

Zanieczyszczenie powietrza, jakim jest smog, powstaje wskutek przedostawania się do atmosfery szkodliwych związków chemicznych, takich jak tlenki azotu, tlenki siarki, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), w tym benzo(a)piren oraz cząstki stałe, głównie pyły PM₁₀ i PM_{2,5}. Przekroczenia ich dopuszczalnych wartości na terenie Gminy Skawina występują przez 91 dni w roku¹. Stężenia niebezpiecznych substancji w powietrzu na terenie Gminy Skawina należą do najwyższych w Polsce i Europie. Pomiary ze stacji WIOŚ Kraków, umieszczonej przy ul. Ogrody 101, wskazują jednoznacznie, że głównym powodem problemu jest niska emisja z domowych palenisk - przekroczenia dopuszczalnych wartości pyłów zawieszonych w powietrzu występują jedynie w sezonie grzewczym, tj. od końca października do końca kwietnia.

W 2016 roku Skawina została sklasyfikowana w raporcie WHO na 12 miejscu spośród 50 europejskich miast z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem.

W odpowiedzi na katastrofalny stan powietrza, powodujący szereg problemów - w tym: przewlekłe choroby i zgony², mieszkańcy i środowiska lokalne zwracają uwagę na potrzebę wprowadzenia programu walki ze smogiem.

W styczniu 2017 r. został opublikowany apel 40 lekarzy z terenu Gminy Skawina o rzetelne informowanie mieszkańców o zdrowotnych i śmiertelnych skutkach smogu i jego negatywnym wpływie na zdrowie i życie.

Działania zaplanowane w PWS bezpośrednio wynikają z następujących dokumentów:

- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej przyjętego uchwałą Nr X/120/15 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 26 sierpnia 2015 roku (z późn. zm.),
- Programu Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego "Małopolska w zdrowej atmosferze" przyjętego Uchwałą Nr XXXII/451/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 roku,
- Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skawina na lata 2015-2017 z perspektywą na lata 2018-2021, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Skawinie nr XIII/172/15 z dnia 25 listopada 2015 r. (POŚ).

Przedłożony program jest zgodny z celami i działaniami ujętymi w Programie Ochrony Środowiska (Tab.1) oraz Planie Gospodarki Niskoemisyjnej opracowanymi dla Gminy Skawina (Tab.2).

¹ Wartość średnia obliczona na podstawie wyników pomiarów z 3 ostatnich lat, ze stacji pomiarowej WIOŚ w Skawinie.

² Pomimo braku danych dla samej Skawiny szacuje się, że w Małopolsce rocznie bezpośrednio wskutek smogu umiera przedwcześnie ponad 4 tysiące ludzi - wg szacunków Komisji Europejskiej.

Tab. 1. Cele i zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Skawina

Cele średniookresowe POŚ:	Zadania
4.2.1 Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Skawina	1. Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach.
6.2.8 Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie Gminy Skawina	11. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.
	16. Poszerzenie zasięgu istniejącej sieci gazowej na terenie Gminy Skawina (wydanie 530 szt. nowych warunków przyłączenia do sieci gazowej oraz realizacja odcinków sieci i przyłączy w ilości 211 szt. w ramach zawartych umów przyłączeniowych).
	17. Realizacja Projektu Solarnego o nazwie: „Instalacja systemów energii odnawialnej w Gminach Niepołomice, Wieliczka, Skawina oraz Miechów na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych”.
	18. Poszerzanie istniejącej sieci ciepłowniczej (zgodnie z zapisami Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego).
6.6.10 Intensyfikowanie działań na rzecz wykorzystania źródeł energii odnawialnej	1. Instalacja systemów energii odnawialnej

Tab. 2. Cele i zadania ujęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) dla Gminy Skawina na lata 2015-2020

Cele szczegółowe PGN	Zadania
Cel szczegółowy 2. Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych	11. Instalacje odnawialnych źródeł energii: fotowoltaika
	12. Instalacje odnawialnych źródeł energii: pompy ciepła
	13. Instalacje odnawialnych źródeł energii: kolektory słoneczne
Cel szczegółowy 3. Ograniczenie niskiej emisji do powietrza z obszaru Gminy Skawina	17. Wymiana kotłów węglowych (gaz, opał stały) – teren całej Gminy Skawina
Cel szczegółowy 5. Niskoemisyjne zarządzanie gminą	32. Promocja postaw ekologicznych wśród społeczności lokalnej

Podstawą do opracowania niniejszego programu są w szczególności następujące dokumenty:

- Postulaty Skawińskiego Alarmu Smogowego
- Apel lekarzy z terenu miasta i gminy Skawina
- Petycja mieszkańców gminy Skawina o przyjęcie uchwały antysmogowej dla Małopolski.
- Petycja mieszkańców gminy Skawina o pilne podjęcie działań antysmogowych na poziomie lokalnym, przygotowana i złożona przez Skawiński Alarm Smogowy (SAS).
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN).
- Raport WHO z maja 2016 roku
- Uchwała antysmogowa Sejmiku Województwa Małopolskiego

2. Cel programu

Celem *Programu walki ze smogiem* (dalej PWS) jest pilne wdrożenie działań mających na celu wymierną poprawę jakości powietrza na terenie Gminy Skawina na przestrzeni 3 najbliższych lat (tj. do września 2020 roku), poprzez podjęcie działań edukacyjno-informacyjno-profilaktycznych oraz działań inwestycyjnych związanych z wymianą pieców i instalacją odnawialnych źródeł energii (OZE).

Drogą do osiągnięcia wyznaczonego celu jest wdrożenie działań profilaktycznych i prewencyjnych oraz, co równie ważne, podniesienie świadomości społecznej w zakresie potrzeby ochrony powietrza i ograniczenia emisji substancji niebezpiecznych z domowych palenisk (zarówno w przedsiębiorstwach jak i domach prywatnych). Mieszkańcy powinni również mieć zwiększony dostęp do informacji o zagrożeniach dla zdrowia i życia w wyniku permanentnej ekspozycji na smog.

Równie istotnym narzędziem do spełnienia celu PWS jest kontynuacja działań związanych z wymianą pieców oraz instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach jednorodzinnych (układy solarne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła). Jednocześnie wskazuje się, że układy solarne i fotowoltaiczne nie stanowią kompleksowego rozwiązania ekologicznego ogrzewania budynków, jako że nie są w stanie zupełnie zastąpić przestarzałego ogrzewania całego budynku, stąd nie stanowią alternatywy przy wymianie pieców.

Podstawowym wskaźnikiem rezultatu będzie osiągnięcie efektu ekologicznego poprzez likwidację co najmniej 460 nieekologicznych źródeł ciepła rocznie (włączając tylko źródła służące ogrzewaniu całych domostw) oraz poprawa jakości powietrza mierzona przez porównanie stężeń substancji niebezpiecznych w powietrzu (głównie pyłów zawieszonych w powietrzu PM10 i PM2.5 oraz benzo(α)pirenów) z danymi po 2020 roku.

3. Założenia programu

PWS zwraca szczególną uwagę na rolę edukacji i działań informacyjnych. Przy realizacji działań inwestycyjnych uwzględnia się rozwiązania, które powinny pozwolić na osiągnięcie zakładanego efektu ekologicznego.

Nie zakłada on tymczasowych alternatywnych rozwiązań, które w sposób ostateczny nie prowadzą do rozwiązania problemu smogu, nie uniemożliwiają spalania odpadów, a jednocześnie wymagają od użytkowników nakładów finansowych lub/oraz nieautoryzowanej modyfikacji instalacji grzewczej.

Program **nie** zakłada promocji firm czy jednostek zajmujących się instalacją ekologicznych źródeł energii, **promuje** natomiast następujące źródła ciepła (najczystsze, emitujące najniższą ilość szkodliwych spalin i pyłów, lub nieemitujące ich wcale, idące w parze z termomodernizacją budynków):

- ogrzewanie z sieci ciepłowniczej;
- pompy ciepła;
- fotowoltaika (jako sposób ogrzewania wody użytkowej);
- ogrzewanie elektryczne;
- ogrzewanie gazowe;
- lokalne zagospodarowanie biomasy.

PWS zakłada również priorytetyzację źródeł ciepła w przypadku ich wymiany. W przypadku budynków, w obszarze objętym zdolnością do podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej właściciele budynków będą zachęceni do wyboru sieci ciepłowniczej lub gazowej poprzez działania informacyjne i promocyjne oraz wyższą kwotowo dopłatę do wymiany źródła ciepła. Zwraca się uwagę na fakt, że nawet najnowszej klasy kotły na paliwa stałe, ciągle emitują w największym stopniu (w porównaniu do innych źródeł) zanieczyszczenia powietrza (w szczególności pyły zawieszone) i powinny być stosowane tylko tam, gdzie nie ma możliwości instalacji alternatywnych, bezemisyjnych źródeł ciepła, nie emitujących pyłów zawieszonych.

Ponadto podkreśla się, że w przypadku budynków nieztermomodernizowanych, których właściciele nie stać finansowo na inwestycję obejmującą kompleksową modernizację i wymianę źródła ciepła, dopuszczalnym rozwiązaniem jest montaż kotła na paliwo stałe lub biomase spełniającego normy ekoprojektu. Zalecanym rozwiązaniem jest natomiast wcześniejsza termomodernizacja budynku, która ze względu na niski status materialny wybranych mieszkańców, bywa nieosiągalna. Dlatego PWS zakłada i kładzie nacisk na działania zmierzające do uzyskania wsparcia Rządu RP poprzez uruchomienie programu osłonowego dla najuboższych.

4. Rodzaje podejmowanych działań, horyzont czasowy, osoby odpowiedzialne, źródła finansowania oraz sposoby oceny postępów realizacji.

Działanie wstępne I	Powołanie w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie (dalej: UMiG) Zespołu Ochrony Powietrza zajmującego się koordynowaniem realizacji Kompleksowego Programu Walki ze Smogiem.
Opis, uzasadnienie	Międzywydziałowy zespół jest niezbędny do prawidłowego wdrożenia PWS oraz koordynowania realizacji poszczególnych działań przez komórki UMiG.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Wydział Rozwoju i Strategii (RS)
Nadzór nad realizacją działania	II Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	do trzech miesięcy od uchwalenia Programu
Źródła finansowania	w ramach środków bieżących funkcjonowania UMiG
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Powołanie zespołu w niezmiennym składzie. Okresowe spotkania z nadzorującym pracę Zespołu II Zastępcą Burmistrza (co najmniej raz w miesiącu). Sprawozdania z realizacji Programu przedkładane Radzie Społecznej (co najmniej raz na trzy miesiące w tym sprawozdanie podsumowujące zakończony okres zimowy i sprawozdanie przed rozpoczęciem nowego sezonu).

Działanie wstępne II	Powołanie Rady Społecznej do monitorowania i oceny postępów w realizacji PWS oraz inicjowania zmian w Programie.
Opis, uzasadnienie	Rada Społeczna to organ złożony z przedstawicieli lokalnych organizacji społecznych i osób zaangażowanych w działania antysmogowe. Rada powinna liczyć nie więcej niż 7 osób. Proponuje się, by w skład Rady weszli także przedstawiciele Rady Miejskiej.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Wydział Rozwoju i Strategii (RS)
Nadzór nad realizacją zadania	II Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	do trzech miesięcy od uchwalenia Programu
Źródła finansowania	w ramach środków bieżących funkcjonowania UMiG
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Powołanie zespołu w niezmiennym składzie na okres wdrażania. Raporty monitorowania wdrażania programu oraz oceny postępu realizacji działań.

4.1. Działania informacyjne

Działanie nr 1	Ustanowienie specjalnych progów informowania o smogu oraz poziomu alarmowego.
Opis, uzasadnienie	Obecnie Gmina Skawina stosuje krajowe zalecenia odnośnie informowania o smogu (stężenie pyłu PM10 powyżej 200 µg/m³) oraz alarmowania o smogu (stężenie pyłu PM10 powyżej 300 µg/m³). Ze względu na ogromną liczbę dni, w których na terenie Gminy Skawina występuje smog (91 dni w roku – średnia z ostatnich 3 lat) co skutkuje permanentną ekspozycją mieszkańców na szkodliwe działanie smogu, należy wprowadzić nowe poziomy informowania. a) w przypadku przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM10 w powietrzu powyżej 50µg/m³ - kod żółty (poziom informowania); b) w przypadku przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM10 w powietrzu powyżej 150µg/m³ - kod pomarańczowy – poziom informowania wyższy; c) w przypadku przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM10 w powietrzu powyżej 300µg/m³ - kod czerwony (poziom alarmowy); Szczegóły uruchamiania kanałów informowania w poszczególnych poziomach zawiera działanie nr 2.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Zespół Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	Ekodoradca Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	Lipiec 2017
Uwagi	brak
Źródła finansowania	w ramach środków bieżących funkcjonowania UMiG
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Wskaźnik: (Liczba dni z przekroczeniem określonych poziomów zanieczyszczeń / Liczba dni z opublikowanymi informacjami zgodnie z wytycznymi) * 100%

Działanie nr 2	Uruchomienie skutecznych kanałów informowania mieszkańców o przekroczeniach dopuszczalnego poziomu stężenia pyłu PM10 w powietrzu (powyżej $50\mu\text{g}/\text{m}^3$) oraz pyłu PM2.5 (po uruchomieniu pomiaru na stacji WIOŚ), jak również o sposobach postępowania w przypadku wystąpienia smogu.
Opis, uzasadnienie	Niska świadomość społeczna w zakresie szkodliwości zanieczyszczeń powietrza jest wynikiem braku informacji o negatywnych skutkach oddziaływania smogu na życie i zdrowie mieszkańców. Instalacja tablic informacyjnych pozwoli na uzyskanie informacji o smogu przez szeroką rzeszę mieszkańców, w tym osoby nie posiadające dostępu do internetu i rozwiązań mobilnych. Niskokosztowe tablice manualne pozwolą na rozmieszczenie informacji w wielu punktach miasta i gminy. Ogłaszanie informacji przez megafon, system SMS czy „automatycznego ekodoradcę” pozwoli zbudować świadomość problemu oraz zachęci mieszkańców do wsparcia oraz podejmowania działań antysmogowych. Dodatkowo należy zachęcać mieszkańców do instalowania na smartfony aplikacji podających aktualny stan powietrza (np. Regionalny System Ostrzegania). Działanie zakłada: 1. Zainstalowanie w ważnych punktach miasta co najmniej 2 tablic (ekranów) informacyjnych podających dane nt. jakości powietrza na bieżąco. 2. Tablice wewnętrzne, aktualizowane ręcznie; w szkołach i instytucjach, ośrodkach zdrowia, pogotowiu ratunkowym 3. Informowanie przez megafon w przypadku znacznego przekroczenia poziomu dopuszczalnego (powyżej $300\mu\text{g}/\text{m}^3$ – średniodobowo) – Straż miejska. 4. Uruchomienie telefonicznego „eko-doradcy” dla seniorów i osób niekorzystających z urządzeń oraz aplikacji mobilnych, informującego o stanie jakości powietrze w gminie. 5. Usprawnienie systemu informowania o zagrożeniu smogowym poprzez stworzenie gminnego systemu informowania o jakości powietrza, obejmującego następujące działania: a) w przypadku przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM10 w

	powietrzu powyżej 50µg/m³ - kod żółty informacja zamieszczona na stronie internetowej gminy (w tym BIP), tablicach manualnych, gminnym Facebooku, informacja przesłana mailem do placówek oświatowych i zdrowia oraz lokalnych mediów, samorządowych instytucji kultury i spółek gminnych. b) w przypadku przekroczenia poziomu stężenia pyłu PM10 w powietrzu powyżej 150 µg/m³ (kod pomarańczowy i/lub 300 µg/m³ (czerwony działania jak w lit. a oraz dodatkowo wysłanie SMS w ramach Gminnego Systemu Powiadamia (SI SMS). W przypadku stężenia PM10 w powietrzu powyżej 300 µg/m³ (kod czerwony), informowanie przez megafon. c) informacja o której mowa w lit. a i b zostanie rozesłana najpóźniej do godz. 8.00 (także w dni wolne od pracy) na podstawie aktualnych danych o stężeniu publikowanych przez WIOŚ. d) informacja o której mowa w lit. a będzie zawierała: i) dane o aktualnym stężeniu ii) zalecenia co do sposobu zachowania Do informacji zostanie dołączona odpowiednia ikona obrazująca stan powietrza oraz ulotka informująca o skutkach smogu do wydrukowania i wykorzystania
Odpowiedzialna za realizację komórka UMiG	Zespół Ochrony Powietrza
Nadzór nad realizacją zadania	Ekodoradca Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	Wrzesień 2017
Uwagi	Przynajmniej 2 tablice automatyczne w Skawinie. Ostateczna lokalizacja zostanie ustalona z Radą Społeczną po weryfikacji możliwości umiejscowienia tablic w terenie oraz weryfikacji kosztów ich instalacji (po zasięgnięciu informacji w największych firmach na terenie Gminy Skawina) Tablice manualne wewnętrzne umieszczone w placówkach oświatowych, instytucjach publicznych (Basen Camena, Multicentrum, Miejska Biblioteka Publiczna, placówki ochrony zdrowia) oraz prywatnych zakładach usługowych (np. sklepy, prywatne gabinety lekarskie),
Źródła	Budżet Gminy Skawina

finansowania	O kolejne 3 tablice automatyczne Skawiński Alarm Smogowy (SAS) wystąpi w ramach budżetu obywatelskiego. Partnerstwo firm prywatnych – szczególnie mieszczących się przy głównych drogach, gdzie mogłyby stanąć tablice również na ich terenie.
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Instalacja, wdrożenie w/w narzędzi informowania oraz monitoring ich poprawnego działania (dane adekwatne do sytuacji zanieczyszczenia powietrza – stężenia pyłu PM10).

Działanie nr 3	Utworzenie infolinii oraz punktu informacyjnego Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, gdzie mieszkańcy mogliby uzyskać informacje na temat: - zagrożeń smogowych - sposobu postępowania w przypadku wystąpienia smogu - wymiany pieców, odnawialnych źródeł ciepła, możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej, termomodernizacji, programach w zakresie dofinansowania inwestycji oraz informacji na temat sugerowanych paliw stałych. - programów pożyczkowych dedykowanych bezpośrednio mieszkańcom przez instytucje publiczne i banki.
Opis, uzasadnienie	Niska świadomość społeczna problemu jest wynikiem braku szerokiej informacji o problemie smogu i jego negatywnym wpływie na życie i zdrowie mieszkańców. Samo informowanie nie wystarczy, potrzebne są działania, które przyniosą odpowiedź na pytania, wątpliwości zgłaszane przez mieszkańców, do których informacja z działania 1 już dotrze.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Zespół Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	Ekodoradca Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	do trzech miesięcy od uchwalenia Programu
Uwagi	Potrzebna promocja infolinii, aby świadomość jej istnienia dotarła do mieszkańców.
Źródła finansowania	Budżet Gminy Skawina
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Uruchomienie infolinii i punktu informacyjnego w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie, gdzie mieszkańcy będą mogli w jednym miejscu znaleźć wszystkie w/w informacje.

Działanie nr 4	Uruchomienie dodatkowych urządzeń (sensorów) pomiarowych na terenie miasta i sołectw Gminy Skawina, mierzących poziom pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2.5 w miejscach najbardziej zapyłonych. Dodatkowo, podjęcie przez Gminę Skawina działań zmierzających do uruchomienia, w ramach stacji pomiarowej WIOŚ w Krakowie umieszczonej przy ul. Ogrody 101 w Skawinie, dodatkowych pomiarów i obserwacji w zakresie: pyłu zawieszonego PM2.5, benzo(alfa)pirenu (B(a)p), ozonu (O3) oraz pogody (siły i kierunku wiatru, temperatury powietrza, ciśnienia).
Opis, uzasadnienie	Skuteczne pomiary to określenie skali zanieczyszczenia, oraz informacja potrzebna do uświadomienia mieszkańców, że problem nie dotyczy tylko centrum Skawiny czy samego miasta. Z obserwacji wiadomo, że w pozamiejskich rejonach Gminy Skawina sytuacja jest równie zła lub nawet gorsza, co poprzez zainstalowanie pyłomierzy będzie można zweryfikować stan faktyczny.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Zespół Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	Zespół Ochrony Powietrza
Najpóźniejsza data wdrożenia	Wrzesień 2017
Uwagi	Pyłomierze należy instalować w miejscach stale monitorowanych (np. placówki oświatowe, budynki publiczne). Należy zadbać by pyłomierze nie tylko mierzyły aktualny stan powietrza, ale by na tej podstawie możliwe było opracowanie raportów diagnozujących stan wraz z rekomendacjami co do dalszych działań. W tym celu konieczne jest zawiązanie porozumienia z placówkami naukowymi (np. UJ, AGH). Ostateczna lokalizacja urządzeń zostanie uzgodniona z Radą Społeczną.
Źródła finansowania	Budżet Gminy Skawina
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Wiarygodne pomiary stężenia pyłów zawieszonych w pozamiejskich obszarach (np. poza obszarami bezpośrednio przylegającymi do bardzo ruchliwej DK nr 44) oraz obszarach miejskich najbardziej zapyłonych oraz raport sporządzony przez ekspertów.

4.2. Działania edukacyjne

Działanie nr 5	Wdrożenie programu edukacji społecznej w dziedzinie zagrożenia smogowego i ochrony przed jego skutkami.
Opis uzasadnienie	Niska świadomość społeczna problemu zanieczyszczenia powietrza jest wynikiem braku informacji o problemie smogu i jego negatywnych skutkach dla życia i zdrowia. Program edukacji powinien obejmować następujące zagadnienia: 1. Organizacja akcji i spotkań uświadamiających źródło problemu, informowanie jak się chronić przed smogiem, gdzie szukać pomocy oraz informacji o wskazaniach pyłomierzy usytuowanych na terenie Gminy Skawina. Włączenie do działania radnych, sołtysów, rad sołeckich, przewodniczących zarządów osiedli, wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych, strażaków (OSP), zarządców nieruchomości (np. PGM Skawina, ROM Skawina). 2. Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie ochrony powietrza i potrzeby działań w tym zakresie, zarówno wśród dzieci jak i dorosłych. Uruchomienie programów edukacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych. 3. Uświadomienie koniecznych zmian i regulacji prowadzących do eliminacji problemu - ograniczenie emisji zanieczyszczeń (wymiana starych, niskosprawnych kotłów na kotły spełniające normy emisji spalin lub ich likwidacja przez podłączenie do sieci ciepłowniczej lub instalację alternatywnych bez lub niskoemisyjnych źródeł ciepła).
Odpowiedzialna komórka UMiG	Zespół Ochrony Powietrza we współpracy z Wydziałem Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Wydziałem Edukacji oraz Wydziałem Promocji, Współpracy, Sportu i Kultury, wsparcie Skawińskiego Alarmu Smogowego w miarę możliwości organizacyjno-czasowych w szczególności w wypracowaniu kształtu programu
Osoba odpowiedzialna	Ekodoradca Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	Sierpień 2017 r.
Uwagi	W szczególności należy nawiązać współpracę w tym zakresie z parafiami z terenu Gminy Skawina oraz organizacjami pozarządowymi i placówkami edukacyjnymi.
Źródła finansowania	Budżet Gminy Skawina
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Monitoring ze strony Rady Społecznej. Wskaźnik: liczba spotkań, liczba uczestników spotkań na terenie Gminy Skawina.

4.3. Kontrola i kary za zanieczyszczanie powietrza

Działanie nr 6	Stworzenie procedury kontroli Straży Miejskiej w obiektach na terenie Gminy Skawina. Podejmowanie interwencji przez Straż Miejską i nakładanie mandatów karnych w przypadku potwierdzenia wykroczeń, zarówno w domach prywatnych jak i przedsiębiorstwach. Prowadzenie kontroli: a) palenia śmieci, odpadów i substancji niebezpiecznych (włączając pobieranie próbek popiołu do analizy); b) palenia paliwami zakazanymi przez uchwałę antysmogową, tj. odpadami węglowymi; flotami, mułami i miałami oraz mokrym drewnem; c) stosowania pieców, kotłów i kominków, niespełniających norm emisji – wg harmonogramu i założeń uchwały antysmogowej
Opis uzasadnienie	Celem działania jest opracowanie i wdrożenie procedury kontrolnej podejmowania działań przez Straż Miejską z urzędu, nie tylko w wyniku zgłoszeń przez mieszkańców. Spalanie śmieci, odpadów i substancji niebezpiecznych jest częstym procederem na terenie Gminy Skawina. Nie da się wyeliminować tego zjawiska wyłącznie poprzez działania informacyjno-edukacyjne, dlatego też w parze z nimi musi iść nieuchronność kary za tego typu wykroczenia. Powinny one być maksymalnie surowe i szczególnie dotkliwe dla recydywistów. Jednocześnie należy wypracować specjalne podejście by chronić najuboższych, którzy powinni zostać skierowani do programu wymiany pieców i uzyskać dodatkowe wsparcie (np. MGOPS w Skawinie). Instytucje do tego powołane powinny skutecznie egzekwować należne kwoty z tytułu zanieczyszczenia środowiska od osób prawnych i fizycznych zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”. Podmioty odpowiadające za zły stan powietrza w gminie Skawina powinny ponosić odpowiedzialność finansową za generowanie kosztów zewnętrznych (społecznych - koszty leczenia, absencji, itp.) w wysokości równej stracie społecznej jaką ponoszą mieszkańcy z tego tytułu. Tylko skuteczne stosowanie wszelkich dostępnych instrumentów fiskalnych i prawnych przez Gminę Skawina może wymusić zmianę

	dotychczasowych zachowań i przyzwyczajeń wśród podmiotów odpowiedzialnych za niską emisję (np. we współpracy z MZU Sp. z o.o., wdrożenie procedury dotyczącej zgłaszania braku śmieci w sezonie zimowym).
Odpowiedzialna komórka UMiG	Straż Miejska oraz Zespół Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	Komendant Straży Miejskiej
Najpóźniejsza data wdrożenia	czerwiec 2017 (stworzenie procedury i rozpoczęcie jej wdrażania)
Uwagi	Opracowanie procedury kontrolnej, podejmowanie działań przez Straż Miejską z urzędu, nie tylko w wyniku zgłoszeń przez mieszkańców.
Źródła finansowania	w ramach środków bieżących funkcjonowania UMiG w Skawinie
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Comiesięczne raporty Straży Miejskiej, publikowane w BIP, na stronie www.gminaskawina.pl , na stronie SAS.

Działanie nr 6 B	Ustanowienie stałego monitoringu zanieczyszczeń powietrza w strefach przemysłowych celem eliminacji ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych na terenie Gminy Skawina.
Opis uzasadnienie	Ze względu na stałą ponadnormatywną emisję zanieczyszczeń ze strefy przemysłowej, zlokalizowanej na terenie byłej Huty Aluminium (ul. Piłsudskiego) oraz permanentną emisję nieokreślonego dotąd pod względem składu fetoru z innych zakładów na terenie Gminy, silnie uciążliwego dla mieszkańców (odnotowanego w programie rewitalizacji dla Gminy Skawina), konieczne jest wdrożenie stałego monitoringu zanieczyszczeń emitowanych przez przemysł na terenie gminy Skawina. Zebrane informacje od mieszkańców, własne obserwacje w tym zakresie (wspomnianego fetoru nie sposób nie poczuć) a także wyniki pomiarów przeprowadzone przez WIOŚ, stanowią potwierdzenie i konieczność podjęcia tych działań. Dla efektywnego monitoringu zanieczyszczeń powietrza ze stref przemysłowych należy: 1. Powołać zespół w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie

	monitorujący emisję zanieczyszczeń w strefach przemysłowych, do którego zadań należeć będzie: - stałe wnoszenie o prowadzenie kontroli przez WIOŚ Państwową Inspekcję Sanitarną oraz inne organy kontrolujące (nie tylko na wniosek mieszkańców ale także „z urzędu”) emisji zanieczyszczeń w przedsiębiorstwach znajdujących się w strefie przemysłowej, - analiza monitoringu wizualnego oraz monitoringu zanieczyszczeń w strefach przemysłowych (patrz punkt 2) oraz wnioskowanie o działania kontrolne i prewencyjne do właściwych organów, - monitoring działań instytucji kontrolnych oraz zbieranie informacji o: przeprowadzonych kontrolach, ujawnionych nadużyciach, nałożonych karach oraz decyzjach o wydaniu zakazu prowadzenia działalności, celem egzekwowania tych decyzji i wnioskowania o ich podtrzymanie - dokumentowanie nadużyć ze strony przedsiębiorstw w strefie przemysłowej oraz dążenie do wprowadzenia zakazu działalności dla tych, które działają w stanie permanentnej awarii lub w jakikolwiek inny sposób trwale zatruwają powietrze w gminie Skawina, - określenie stopnia obciążenia przemysłowego Gminy, tj. ujęcie emisji zanieczyszczeń z przemysłu w sposób ilościowy - zbadanie składu chemicznego emitowanych zanieczyszczeń przez „najbardziej uciążliwe przedsiębiorstwa” oraz jego cykliczne, jak również niezapowiedziane kontrole (interwencje WIOŚ, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz innych instytucji kontrolnych, własne pomiary, np. wypożyczonym lub zakupionym dronem z instalacją pomiarową, stacjami mobilnymi, itp.). - wnioskowanie i wywieranie presji (z udziałem gminnych, regionalnych i krajowych instytucji oraz organizacji) na te przedsiębiorstwa, które uchylają się od modernizacji i ograniczenia wysokiej emisji zanieczyszczeń powietrza, 2. Uruchomić stały monitoring wizyjny oraz monitoring jakości powietrza w strefach przemysłowych, rejestrujący podejrzane emisje możliwe do rejestracji wizualnej (notowane szczególnie w porach nocnych) oraz prowadzący stałą kontrolę substancji niebezpiecznych w okolicy zakładów: pyłu zawieszonego PM2.5 oraz PM10,
--	---

	benzo(alfa)pirenu (B(a)P), ozonu (O ₃), tlenków, tlenku i dwutlenku azotu, dwutlenku siarki. 3. Informowanie mieszkańców poprzez dostępne środki komunikacji o potencjalnych zagrożeniach (źródłach ryzyka emisji) będących pochodną działalności tych firm, które dopuściły się naruszania obowiązujących reguł bezpieczeństwa środowiskowego, a także sposobach ochrony przed negatywnymi skutkami ich oddziaływania na zdrowie i życie mieszkańców Gminy Skawina.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Ustanowienie monitoringu: Burmistrz MiG Skawina Działania operacyjne: Wydział Ochrony Środowiska MiG Skawina
Osoba odpowiedzialna	Burmistrz Miasta i Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	2 miesiące od przyjęcia programu
Uwagi	Opracowanie procedury kontrolnej, podejmowanie działań z <i>urzędu</i> , nie tylko w wyniku zgłoszeń przez mieszkańców.
Źródła finansowania	1. Środki bieżące funkcjonowania UMiG w Skawinie 2. Przychody Gminy z działalności przemysłowej przedsiębiorstw zlokalizowanych na jej terenie.
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Comiesięczne raporty Wydziału Ochrony Środowiska, publikowane w BIP, na stronie www.gminaskawina.pl , na stronie SAS.

4.4. Działania profilaktyczne i prewencyjne

Działanie nr 7	Ustanowienie zakazu prowadzenia zajęć ruchowych dla dzieci i młodzieży na otwartym powietrzu, w przypadku przekroczenia poziomu PM10 powyżej 150 µg/m³ (kod pomarańczowy) (lekcje WF, sekcje sportowe, spacerzy szkolne i przedszkolne). W przypadku placówek publicznych dla których organem prowadzącym jest Gmina - polecenie służbowe Burmistrza. Dla pozostałych placówek (w tym prywatnych i powiatowych) - zalecenie Burmistrza. Konieczna jest także bieżąca kontrola stanu powietrza przez same placówki oświaty (gdy smog pojawi się np. tylko rano (miesiące wiosenne) – monitoring własny placówek).
Opis uzasadnienie	Nie możemy narażać dzieci i młodzieży na zwiększoną ekspozycję na substancje niebezpieczne dla zdrowia i życia oraz ich prawidłowego rozwoju.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Zespół Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	Ekodoradca Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	do trzech miesięcy od uchwalenia Programu
Uwagi	Realizacja zadania będzie obejmowała zarówno szkoły i placówki publiczne i prywatne. Obecna procedura wymaga usprawnienia ze względu na nieskuteczność. Informacja w jednostkach pojawia się nie zawsze i zbyt późno (około południa)
Źródła finansowania	Nie wymaga.
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Monitoring wyznaczonej komórki Urzędu Miasta i Gminy oraz informacja zwrotna od rodziców (pozyskana wskutek działań Urzędu).

Działanie nr 8	Podjęcie wszelkich możliwych działań przez Gminę Skawina w celu: 1. Opracowania elektronicznej mapy usytuowania budynków mieszkalnych na terenie miasta Skawiny (ulica, numer domu) znajdujących się w obszarze potencjalnej możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej 2. Utworzenia przez MPEC planu rozwoju/rozbudowy sieci
-----------------------	---

	ciepłowniczej C.O. na najbliższe 5 lat i sposobu jego finansowania – zwiększenie zdolności przyłączy. 3. Stworzenie przez MPEC i podmioty współpracujące korzystnych warunków zachęcających właścicieli domów prywatnych do podłączenia swoich budynków; dofinansowanie kosztów przyłącza oraz preferencyjne taryfy dla odbiorców indywidualnych. 4. Przygotowanie przez MPEC harmonogramu rzeczowo-finansowego rozwoju sieci ciepłowniczej w mieście Skawina (załącznik 2) – <i>mapa drogowa</i>
Opis uzasadnienie	Gmina Skawina powinna dążyć do zawarcia trójstronnego porozumienia pomiędzy MPEC, CEZ Skawina, które uregulowałyby kwestie współfinansowania podłączenia budynków jednorodzinnych do sieci. Istotne jest także podjęcie intensywnych działań promocyjno - informacyjnych nt. podłączenia do sieci.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Zespół Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	Zespół Ochrony Powietrza
Najpóźniejsza data wdrożenia	grudzień 2017
Uwagi	Rozwój sieci ciepłowniczej powinien w pierwszej kolejności objąć obszary najgęściej zabudowane, znajdujące się najbliżej aktualnych zdolności przyłączy zgodnie z mapą sieci MPEC.
Źródła finansowania	W ramach środków bieżących funkcjonowania UMiG
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Liczba podłączonych budynków do sieci ciepłowniczej i sporządzenie planu rozbudowy sieci na najbliższe lata – zwiększenie zdolności przyłączy.

Działanie nr 9	Przeprowadzenie i opublikowanie analizy wykonalności wykorzystania ciepła odpadowego z lokalnego przemysłu oraz uruchomienia lokalnych ekologicznych ciepłowni/kotłowni, celem rozszerzenia zdolności podłączenia budynków w gminie do ciepła sieciowego.
Opis uzasadnienie	Przemysł w gminie Skawina stanowić może doskonale, alternatywne

	źródło ciepła dla mieszkańców. Obecnie ciepło z przemysłu nie jest wykorzystywane, nie jest znany nawet jego potencjał, pomimo rosnącego jego udziału w produkcji ciepła dla odbiorców indywidualnych na świecie. Lokalne ekologiczne ciepłownie/kotłownie, tworzone we współdziale kapitału prywatnego, mogłyby stanowić alternatywę dla jednostkowych kotłów na paliwa stałe w obszarach znajdujących się poza zasięgiem sieci ciepłowniczej.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Zespół Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	Rada Społeczna do monitorowania i oceny postępów w realizacji PWS
Najpóźniejsza data wdrożenia	grudzień 2017
Uwagi	Podobny program promuje m.in. Amsterdam: https://www.youtube.com/watch?v=LtE_NXaEcZM&feature=youtu.be
Źródła finansowania	Budżet Gminy Skawina
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Opublikowanie analizy wykonalności oraz podjęcie dalszych działań w przypadku pozytywnych rezultatów.

Działanie nr 10	Opracowanie programu wsparcia najuboższych mieszkańców domostw, by zapewnić im możliwość wymiany nieekologicznych źródeł ciepła <u>przed wprowadzeniem zakazu ich stosowania</u> , zgodnie z uchwałą antysmogową.
Opis, uzasadnienie	Najuboższe domostwa, powinny otrzymać pomoc UMiG w zakresie: A) Termomodernizacji budynków B) Wsparcia zakupu paliw stałych po wymianie pieców C) Wsparcie w poniesieniu nakładów inwestycyjnych przy wymianie pieców (patrz działanie nr 11) Należy oszacować liczbę najuboższych mieszkańców domostw (a wcześniej kryteria ich kwalifikacji jako najuboższych), które nie są w stanie ponieść 50% wkładu własnego na zmianę instalacji i finansowania zakupu paliwa, z jednoczesną oceną termoizolacji budynków.

	W zależności od wyników oszacowania, możliwa modyfikacja programu wymiany nieekologicznych źródeł ciepła w latach kolejnych.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Wydział Rozwoju i Strategii, Biuro ds. Rodziny oraz Wydział Finansowy
Osoba odpowiedzialna	Kierownik Biura ds. Rodziny we współpracy z Zespołem Ochrony Powietrza
Najpóźniejsza data wdrożenia	wrzesień 2017
Uwagi	brak
Źródła finansowania	Uruchomienie dodatkowych środków własnych w budżecie Gminy po rozpoznaniu potrzeb najuboższych domostw. Środki z Programu Rządowego – jeśli zostanie uruchomiony.
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Liczba mieszkańców, którzy uzyskali wsparcie w stosunku do liczby pozytywnie rozpatrzonych wniosków.

Działanie nr 11	Modyfikacja obecnych i utworzenie nowych zasad dofinansowania wymiany starych pieców i kotłów, (tzw. „kopciuchów”) na niskoemisyjne źródła ciepła, preferujących źródła bezpyłowe.
Opis, uzasadnienie	W gminie preferowane będą następujące źródła ciepła: A) Sieć ciepłownicza (dofinansowanie 50%, ale nie więcej niż 8 tys. zł). B) Pompy ciepła i ogrzewanie elektryczne (dofinansowanie 50%, ale nie więcej niż 8 tys. zł). C) Gaz ziemny (dofinansowanie 50% wymiany kotła i dodatkowo 50% instalacji jeśli zachodzi konieczność jej wymiany - jednak łącznie nie więcej niż 7,5 tys. zł). 1. Jeśli budynek znajduje się w zasięgu sieci ciepłowniczej – dofinansowanie tylko na zamianę kotła na źródło A, B, C. 2. Jeśli budynek znajduje się w zasięgu sieci gazowej - dofinansowanie na zamianę kotła na źródło A, B, C. 3. W przypadku dostępu do sieci gazowej, dopuszcza się także możliwość wymiany kotła na kocioł na paliwo stałe lub biomasę

spełniający normy ekoprojektu, ale przy dofinansowaniu nie większym niż 40% ceny kotła, jednak nie więcej niż 3,6 tys. zł. Należy pamiętać, że nawet najnowocześniejsze kotły na paliwa stałe emitują pyły i substancje niebezpieczne. Już teraz wiadomo, że ich emisja znamionowa to emisja w warunkach laboratoryjnych. Z biegiem lat emitują więcej – jest to efekt naturalnego procesu starzenia.

4. Tylko w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej i sieci gazowej, dofinansowanie do wymiany na kotły na biomasę oraz kotły węglowe spełniające warunki Ekoprojektu (dofinansowanie 50%, jednak nie więcej niż 4,5 tys. złotych)

5. Równe dofinansowanie dla wszystkich, bez względu na dochody, jednak osoby z najniższymi dochodami na członka rodziny będą dofinansowani w pierwszej kolejności z listy zebranych wniosków. Ta zmiana nastąpi po zrealizowaniu wniosków na wymianę źródła ciepła, złożonych do końca marca 2017.

6. W uzasadnionych przypadkach ubóstwa, na wniosek mieszkańca poparty pozytywną opinią MGOPS, możliwość uzyskania do 100% dofinansowania.

7. W przypadku dofinansowania wymiany kotłów, wymagana ocena ekodoradcy (jaki kocioł jest praktycznie używany) aby wyeliminować proceder tymczasowej wymiany przestarzałego źródła gazowego na nieekologiczny kocioł tylko dla pozyskania dotacji.

8. Kierowanie najuboższych do obecnego programu MGOPS dopłaty do paliw stałych oraz programu wsparcia najuboższych domostw (patrz działanie 11).

9. Promowanie przez Gminę bezpyłowych źródeł ciepła, poprzez działania edukacyjne, ale również przez nakłanianie osób zgłaszających się do programu wymiany kotłów do instalowania najefektywniejszych i jednocześnie niepylących źródeł ciepła.

Ocena ekodoradcy odnośnie efektywności wykorzystania źródła bezpyłowego i promowanie wśród mieszkańców wyboru takiego źródła, wsparte merytorycznymi kalkulacjami korzyści i kosztów w porównaniu z piecem na paliwa stałe. Dodatkowo obowiązkowe organizowanie spotkań edukacyjnych z wnioskodawcami odnośnie szkodliwości społecznej źródeł na paliwa stałe - wsparcie Skawińskiego Alarmu Smogowego.

Dla optymalnego wykorzystania środków należy zapewnić:

	Oszacować liczbę budynków najuboższych mieszkańców, którzy nie są w stanie ponieść 50% wkładu własnego na zmianę instalacji i finansowania zakupu paliwa, z jednoczesną oceną termoizolacji budynków (patrz działanie 11). W przypadku programów dotacyjnych dla budynków jednorodzinnych należy zapewnić stały poziom ich finansowania ze środków własnych budżetu Gminy Skawina w kolejnych latach realizacji PWS w wysokości co najmniej 1,5% dochodów budżetu Gminy. Dodatkowo konieczne jest pozyskanie możliwie jak największych środków dotacyjnych (WFOŚiGW, NFOŚiGW, UE, EOG, Program Rządowy). Celem zapewnienia trwałości finansowania środków powinny one zostać wpisane do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Przygotowanie przez Burmistrza harmonogramu rzeczowo-finansowego walki ze smogiem (załącznik 1) – mapy drogowej potwierdzającej możliwość osiągnięcia zakładanych celów programu. Należy bezwzględnie utylizować stare kotły, których wymiana została sfinansowana z Programu Gminnego.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Wydział Rozwoju i Strategii oraz Wydział Finansowy
Osoba odpowiedzialna	Rada Społeczna do monitorowania i oceny postępów w realizacji PWS
Najpóźniejsza data wdrożenia	kwiecień 2017
Uwagi	brak
Źródła finansowania	Środki własne w budżecie Gminy w wysokości co najmniej 1,5 % budżetu Gminy rocznie, wpisane do Wieloletniej Prognozy Finansowej
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Liczba zlikwidowanych palenisk niespełniających norm emisji, liczba instalacji wykorzystujących odnawialne źródła ciepła. Wymiana co najmniej 460 kotłów rocznie.

Działanie nr 12	Ustanowienie zakazu instalacji kotłów i pieców na paliwa stałe w nowych budynkach lub budynkach przebudowywanych, które znajdują się w zasięgu sieci ciepłowniczej lub gazowej, i które wymagają pozwolenia na budowę (wymagana wymiana instalacji i źródeł ciepła).
Opis, uzasadnienie	Należy pamiętać, że nawet najnowocześniejsze kotły emitują pyły i substancje niebezpieczne. Już teraz wiadomo, że ich emisja znamionowa to emisja w warunkach laboratoryjnych. Z biegiem lat emitują więcej – naturalny proces starzenia. Nie można przeznaczать pieniędzy publicznych na walkę z niską emisją, pozwalając jednocześnie na instalację jej nowych źródeł, w przypadku, gdy istnieje możliwość wykorzystania zasobów sieci ciepłowniczej lub gazowej. Aby działanie przyniosło pożądany efekt należy: 1. Rozpoznać istniejące możliwości prawne przyjęcia uchwały zakazującej instalacji w/w kotłów we wskazanych obszarach na terenie Miasta i Gminy Skawina. 2. Zapewnić jednocześnie wpisanie tych wymagań jako warunków do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skawina przy najbliższej zmianie MPZP.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Biuro Obsługi Prawnej i Zespół ds. Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	Ekodoradca Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	wrzesień 2017
Uwagi	brak
Źródła finansowania	Nie wymaga.
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Brak instalacji na paliwa stałe w nowych budynkach lub budynkach przebudowywanych (źródło ciepła lub instalacja) po zmianie MPZP

Działanie nr 13	Ustanowienie: A) Działan promujących składy węglowe oferujące towar wysokiej jakości i nie posiadającej w sprzedaży zakazanych paliw (odpadów węglowych; mułów, miałów i flotokoncentratów). B) Przygotowanie instrumentów i procedur administracyjnych do egzekwowania dystrybucji odpadów węglowych, po wejściu w życie norm jakości dla paliw stałych.
Opis, uzasadnienie	Tylko poprzez działania kontrolne na poziomie lokalnym uda się wdrożyć w życie zakaz stosowania odpadów węglowych (flotów, mułów i miałów) oraz wyeliminować paleniska niespełniające norm emisji spalin, zgodnie z założeniami uchwały antysmogowej. Konieczne zatem jest wypracowanie procedur związanych z kontrolą spalania frakcji, które zgodnie z uchwałą antysmogową są zakazane od 1 lipca 2017 r. (podstawa prawna nakładania mandatów, weryfikacja w terenie, dowody w postępowaniu i ich zabezpieczenie). Ponadto wspólnie ze stroną społeczną należy przeprowadzić akcję promocyjno-informacyjną składów węglowych, które świadomie zrezygnowały z dystrybucji odpadów węglowych (mułów, miałów i flotów).
Odpowiedzialna komórka UMiG	Biuro Obsługi Prawnej, Straż Miejska, Zespół Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	Komendant Straży Miejskiej
Najpóźniejsza data wdrożenia	sierpień 2017
Uwagi	brak
Źródła finansowania	nie wymaga
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Ograniczenie w/w odpadów w sprzedaży na terenie Gminy Skawina. Lista składów, które dobrowolnie nie handlują mułami i flotami (publicznie dostępna). Liczba mandatów karnych nałożonych na składy węglowe, po wejściu w życie norm jakości dla paliw stałych.

Działanie nr 14	Zwrócenie się władz Gminy Skawina do Rządu RP w celu: 1. Dofinansowania działań w ramach kompleksowego programu walki ze smogiem, szczególnie programów osłonowych dla najuboższych. 2. Wprowadzenie ulg podatkowych na zakup bezpyłowych źródeł ciepła oraz wymaganych przez nie paliw. 3. Pilnego ustanowienia norm jakości dla paliw stałych, aby można było skutecznie wyeliminować odpad węglowy z obrotu
Opis, uzasadnienie	Prośba o wsparcie Rządu RP podyktowana katastrofalnym stanem powietrza na terenie Gminy Skawina. Sytuacja wymaga wdrożenia pilnych działań w dużej skali. Pełna realizacja założeń programu jest możliwa tylko przy wsparciu Rządu RP.
Odpowiedzialna komórka UMiG	Zespół Ochrony Powietrza
Osoba odpowiedzialna	II Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	Wrzesień 2017
Uwagi	brak
Źródła finansowania	w ramach kosztów funkcjonowania UMiG
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Podjęcie wszelkich możliwych działań dla uzyskania oficjalnej odpowiedzi Rządu RP.

Działanie nr 15	Ustanowienie specjalnej pozycji w budżecie Gminy Skawina w nadchodzących latach, obejmującej realizację działań „Programu walki ze smogiem w Gminie Skawina” oraz zadysponowanie na ten cel maksymalnie możliwych nakładów.
Opis, uzasadnienie	Wprowadzenie w życie “uchwały antysmogowej” powoduje konieczność przyspieszenia realizacji działań związanych z wymianą nieefektywnych źródeł ciepła. Mieszkańcy nie są w stanie w pełni samodzielnie zrealizować tego zadania. Gmina Skawina ze swoim budżetem oraz w obliczu katastrofy ekologicznej może stać się liderem zmian w dziedzinie ochrony powietrza, co podobnie jak w Krakowie, zaowocuje nie tylko wymierną poprawą dla życia i zdrowia mieszkańców, ale także doskonale wypromuje Gminę w dłuższej perspektywie czasowej (czym zachęci potencjalnych nowych podatników - mieszkańców i firmy do osiedlania się i tworzenia miejsc pracy). Niewykorzystane środki w danym roku powinny przechodzić na lata następne, do czasu zakończenia programu walki ze smogiem. Należy podjąć wszelkie działania, aby rozszerzyć możliwość finansowania programu również o środki zewnętrzne
Odpowiedzialna komórka UMiG	Zespół ds. Ochrony Powietrza i Wydział Finansowy
Osoba odpowiedzialna	Skarbnik Gminy Skawina
Najpóźniejsza data wdrożenia	Wrzesień 2017
Uwagi	brak
Źródła finansowania	Nie wymaga.
Sposób oceny prawidłowej realizacji działania	Ustanowienie rzeczowej pozycji w budżecie gminy Skawina od roku 2017 i przeznaczenie maksymalnych możliwych nakładów finansowych na realizację przedsięwzięć proekologicznych. Wpisanie odpowiedniej pozycji budżetu do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Program przygotowany przez Skawiński Alarm Smogowy po konsultacji z Wydziałem Rozwoju i Strategii Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie.

Skawina, 2 maja 2017 r.